

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: F.Ř. , narozený ... bytem ... , t.č. ...

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, se sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 19.5.2018 proti rozhodnutí žalované ze dne 6.4.2018 č.j. ... o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 6.4.2018 č.j. ... a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. ... ze dne 13.11.2017 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb.,
soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven
termín žaloba, účastníci jsou označováni žalobce a žalovaný. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.
soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti

veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke dni 6.4.2018 a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.)

2. **Včasná žaloba ze dne 19.5.2018**, která byla dle adresy na obálce doručena dne 22.5.2018 Okresnímu soudu Plzeň-město, na jehož usnesení ze dne 4.10.2018 reagoval žalobce podáním ze dne 12.10.2018, a až poté byla věc zaslána 20.11.2018 zdejšímu soudu, jemuž byla téhož dne doručena, neboť na žalobě byla uvedena adresa: Krajský soud, Plzeň-město, Veleslavínova 40, nikoli Okresní soud Plzeň-město, Nádražní 7, 306 23 Plzeň. V žalobě se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 6.4.2018 č.j. ..., protože s ním nesouhlasí, neboť mu sice ČSSZ přiznala inv. důchod I. stupně, ale nepřiznala mu finanční stránku výplatu důch., že nemá odpracované roky. Namítal, že mu chybí dost zaměstnání, kde všude pracoval, ale většina podniků už po roce 90 neexistuje (Stav. stroje, Voj. stavby Praha, ČSAD Plzeň, Barvy laky Plzeň). Dále uvedl, že zná osoby, které nemají odpracovaný ani den a přesto důchod berou. Namítal také, že ho nechali bez finančních prostředků, ani to minimum 2.550,-Kč, které by se mělo dávat, jak mu řekl soc. pracovník. Požadoval, aby se mu započítala doba, kdy v roce 1983 pracoval u Vojenských staveb; má za to, že jsou ze zákona nějaké výjimky. Rovněž uvedl, že od roku 1995 do roku 2017 byl průběžně ve vazbě a výkonu (trestu), někdy pracoval asi 3,5 roku, zbytek asi 2,5 roku ne a to ne jeho vinou, ale nebyla mu dána práce. Žádal proto soud, aby to přezkoumal a rozhodl v jeho prospěch a přiznal mu nárok na vyplacení fin. prostředků - důchod. (Žalobce k výzvě napadené rozhodnutí následně zaslal soudu, který mu rozhodnutí po pořízení kopie vrátil.)
3. **Napadeným rozhodnutí ze dne 6.4.2018 č.j. ...** žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č. j. RN-13.11.2017 – ... ze dne 13.11.2017, jímž byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 25.10.2017 byl sice od 12.10.2017 uznán invalidním pro invaliditu prvního stupně, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 40%, avšak nesplnil podmínku potřebné doby pojištění. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 26.4.2018 bylo uvedeno, že podle vypracovaného posudku o invaliditě ze dne 19.3.2018 lékař ČSSZ dospěl shodně s posudkem OSSZ Plzeň-město k závěru, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž mu byla stanovena také míra poklesu pracovní schopnosti 40%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna, jedná se tedy od 12.10.2017 o invaliditu prvního stupně. Ke dni vzniku invalidity činil věk žalobce 49 let a v rozhodném období od 12.10.2007 do 11.10.2017 získal pouze 2 roky a 152 dnů pojištění namísto potřebných 5 let; v rozhodném období od 12.10.1997 do 11.10.2017 získal 4 roky a 308 dnů pojištění namísto potřebných 10 let a požadavek na dobu pojištění stanovený v § 40 zákona tak nebyl splněn

a invalidní důchod nemůže být podle § 38 písm. a) zákona přiznán.

4. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobce** a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 25.10.2017 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 19.3.2018 soud zjistil, že žalobce byl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 40%, když rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 40%, která ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nebyla změněna. Datum vzniku invalidity stanoveno 12.10.2017; doba platnosti posudku 31.11.2020.
5. **Žalovaná ve svém vyjádření dne 4.1.2019 k žalobě** uvedla mimo jiné, že navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné, protože žalobce nezískal v rozhodném období potřebnou zákonem stanovenou dobu pojištění a také uvedla, že nelze započítat dobu pojištění z doby více než 20 let před vznikem invalidity (např. v roce 1983) a poukázala na to, že žalobce má započtenou dobu od 1.4.2004 do 29.6.2006 jako osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce, jiné doby výkonu trestu odnětí svobody, které by zakládaly jeho účast na důchodovém pojištění, nemá ČSSZ ve své evidenci a ani žalobce je nijak nedoložil, i když k tomu byl vyzván.
6. Ze zasláního **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 6.4.2018 bylo žalobci doručeno dne 10.4.2018. Dále ze založeného osobního listu důchodového pojištění (dále jen **OLDP**), který byl nedílnou součástí rozhodnutí ze dne 13.11.2017 vyplývá, že žalobce získal v období od 1.9.1982 do 2.5.2017 po snížení náhradní doby pojištění na 80% doby pojištění pouze 4.444 dnů, tj. 12 roků a 64 dnů, z toho do 18 let věku získal 1.050 dnů, přičemž tam uvedené doby zaměstnání/pojištění odpovídají obsahu evidenčních listů důchodového zabezpečení/pojištění žalobce, které má žalovaná ve své evidenci.
7. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. K žádosti soudu **PK MPSV-pracoviště v Plzni** za účasti odborného lékaře z oboru neurologie **vypracovala posudek po jednání konaném dne 19.2.2019**, když jednání žalobce nebyl přítomen. V závěru posudku komise uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně, ale nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%; datum vzniku invalidity 2.2.2017 a doba platnosti (lhůta KLP) trvale. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultací neurologa při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický lumboischiadický syndrom s kořenovou lézí L5 vlevo při osteoligamenozních stenózách bederní páteře a výhřezu disků L3/4, L4/5; dalším postižením je astma bronchiale lehké, pod kontrolou, bez ventilační poruchy. Dále PK MPSV uvedla, že je v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město a námitkového řízení a konstatovala, že u žalobce se jedná o středně těžké funkční postižení,

závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40% podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c) přílohy vyhlášky, tj. na horní hranici taxace s přihlédnutím k astmatu, které je kompenzované, bez ventilační poruchy. Také komise uvedla, že z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky, a není ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky, takže celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 40%. Datum vzniku invalidity komise stanovila dnem neurologického vyšetření 2.2.2017 (na rozdíl od OSSZ), platnost stanovena trvale, jedná se o chronické postižení bez předpokladu výrazného zlepšení zdravotního stavu. Závěrem bylo uvedeno, že žalobce není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách; je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu a práce s dodržáním výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. (Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.)

8. Následně bylo soudu dne 12.3.2019 doručeno **podání žalobce ze dne 8.3.2019**, v němž vyjádřil svůj názor na výše uvedený posudek PK MPSV a také, že tím, že mu nebyla přiznána dávka vyplácení důchodu, ani ta nejnižší 2.555,-Kč, jej stát poslal mezi chudáky a bezdomovce; nezapočítali mu ani roky před rokem 90, což se do starobního důchodu počítá a neví proč, by se to nemohlo započítat u tohoto druhu. Dále uvedl jména osob, které pobírají finance a též, že se obrátí na TV Novu, po jejímž vysílání byly dívce přiznány finance. Dle něho by mu měla být započítána doba asi 26-30 měsíců, kdy byl ve vazbě a nemohl pracovat, jelikož mu to stát neumožnil.
9. Dle **§ 38 zákona** pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se
 - a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
 - b) invalidním následkem pracovního úrazu.
10. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:
 - (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
 - (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost

v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

11. Pro úplnost krajský soud dodává, že **dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky** v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (dle **§ 4 odst. 1 téže vyhlášky** lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). Podmínky pro toto zvýšení (snížení) nebyly shledány, jak uvedeno shora. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.
12. Dle **§ 40 odst. 1 písm. f), odst. 2 zákona** potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků. Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
13. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
14. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
15. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání výplaty invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. V průběhu řízení však žalobce neprokázal žádnou další dobu pojištění v rozhodném období 10ti či 20ti let před vznikem invalidity stanovené posudkem lékaře OSSZ a ČSSZ od 12.10.2017. Jelikož ale dle posudku PK MPSV je žalobce invalidní též pro invaliditu prvního stupně, avšak s datem vzniku již 2.2.2017, soud postupoval ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) a b) i § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s., proto bez jednání rozsudkem zrušil napadené rozhodnutí žalované ze dne 6.4.2018 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 13.11.2017 (výrok I. rozsudku) pro vady řízení a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Vady řízení spočívají v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV

došlo u žalobce ke vzniku invalidity již 2.2.2017. Předmětný nedostatek byl způsoben při vypracování podkladového rozhodnutí v řízení o žádosti žalobce o invalidní důchod a v řízení o námitkách proti rozhodnutí ze dne 13.11.2017 posudkovým lékařem OSSZ a ČSSZ, kteří stanovili vznik invalidity 12.10.2017, nikoli žalovanou při vydání napadeného rozhodnutí.

16. Soud zdůrazňuje, že pouze z důvodu změny data vzniku invalidity žalobce na základě posudku PK MPSV ze dne 19.2.2019 shledal žalobu důvodnou. Žalovaná tedy bude znovu zkoumat na základě evidenčních listů důchodového zabezpečení/pojištění vyhotovených zaměstnavateli žalobce, pokud žalobce nedoloží další dobu pojištění v rozhodném období, tentokrát od rozhodného data 2.2.2017, zda žalobce splní kromě vzniku invalidity i další zákonnou podmínku a to získání zákonem stanovené doby pojištění v rozhodném období 10 a i 20 let před vznikem invalidity (§ 40 odst. 1 písm. f), odst. 2 zákona). V případě, že žalobce nezíská potřebnou dobu pojištění v rozhodném období, vydá žalovaná znovu rozhodnutí, jímž bude zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona. Pouze v případě, že žalobce získá v rozhodném období potřebnou dobu pojištění, žalovaná provede výpočet dle dosažených příjmů ze zaměstnání dle příslušných evidenčních listů a vydá rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
17. Soud ještě žalobci připomíná, že pokud získá kdykoli v období do 10 let po vzniku invalidity potřebnou dobu pojištění, bude mu přiznána výplata invalidního důchodu, ale až ode dne, kdy budou obě zákonné podmínky splněny.
18. K názorům a představám žalobce, že by mělo být v jeho případě postupováno tak, aby se mu započítala doba pojištění získaná dříve než v rozhodném období vázaném na vznik invalidity, soud zdůrazňuje, že jak žalovaná, tak i soud, jsou povinni se řídit platnou právní úpravou. Toliko ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech (§ 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.). Soud považuje za nadbytečné se k tomuto více vyjadřovat, jelikož příslušná shora citovaná ustanovení zákona o důchodovém pojištění jsou naprosto srozumitelná tomu, kdo hodlá jejich obsah pochopit. Dále soud připomíná, že v této věci se jedná pouze o invaliditu žalobce a nikoli jiných osob, na které žalobce poukazoval ve svých podáních s tím, že důchod pobírají a on nikoli, proto se tím soud nezabýval. Stejně tak nelze souhlasit s názorem žalobce, že na vině je stát kvůli tomu, že potřebnou dobu pojištění žalobce nezískal např. kvůli tomu, že byl ve výkonu vazby či ve výkonu trestu odnětí svobody, kdy nebyl zařazen do práce. Záleželo a i nadále záleží pouze na žalobci, jakým způsobem se bude vyvíjet jeho další život, protože do výkonu vazby či výkonu trestu se dostal toliko svým jednáním. Nad rámec soud připomíná, že pro získání výplaty starobního důchodu je dle platné právní úpravy nutno získat dobu pojištění nejméně 35 let, pokud pojištěnec dosáhl důchodového věku v roce 2018.
19. náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nepožadoval žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 30. dubna 2019

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně